

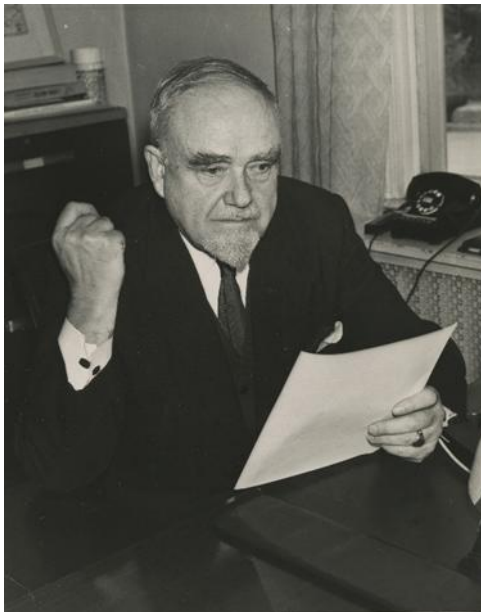
Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas konference “Spekkes lasījumi”

“Izglītota cilvēka ceļš uz Latvijas valsti”

2017. gada 10. novembrī

Latvijas vēstures pētniekam, diplomātam un Liepājas reālģimnāzijas pirmajam direktoram

Arnoldam Spekkem – 130

Vēsturnieks Edgars Andersons **Arnoldu Spekki** raksturojis tā – “daudzpusīga, neparasta personība. Viņš savā 85 gadu garajā mūžā apvienoja nopietna zinātnieka, laba audzinātāja, rošīga sabiedrības darbinieka un diplomāta karjeras” (*Jaunā Gaita* Nr. 92, 1973)

Šīs izcilās personības dažādiem izaicinājumiem bagātajā biogrāfijā mums, liepājniekiem, ļoti nozīmīgs viens fakts, kas dažkārt viņa biogrāfijās pat netiek īpaši pieminēts – 1919. gadā Arnolds Spekke nodibināja Liepājas pilsētas reālģimnāziju (šobrīd Liepājas Valsts 1. ģimnāzija). Tiesa, gadu vēlāk jau Spekke nodarbojas ar citas skolas organizēšanu, kā pats nodēvējis šo procesu, Rīgā.

Liepājas gads pavīd arī Spekkes dzīves ainu, epizožu un siluetu grāmatā *Atmiņu brīži* (1967), kur par savu direktora laika Liepājas reālģimnāzijā sev raksturīgajā *asprātīgajā un dažkārt ciniski satīriskajā* manierē, kā to raksturojis E. Andersons, direktors Spekke rakstīja:

“Liepājas Pilsētas Reālģimnazija pieder eksotiskākajiem manas raibās biogrāfijas *numuriem*.. Tā kā man bija pilsētas valdes segums, es šai situācijā braucu iekšā ar cietu, ja bij vajadzīgs: pilnīgi bezceremoniju roku, un rezultats galos iznāca tāds, ka šī skola izvērtās par pienācīgi cienīgu izglītības iestādi, es dabūju saukli *Strogij gospodin* (Stingrs kungs).. Viegls tas amats nebij: man gandrīz visur bij jābūt klāt, lai noturētu disciplīnu un pēc stundām tā biju pa koridoriem noskrējies, ka tīri vai tirpa kājas. Kad man bija no tās iestādes jāaiziet, saņēmu no kolēģiem, kas politiskā noskaņojumā pildīja plašo gammu no kreisiem socialistiem līdz izbijušiem monarchistiem, sudraba cigarešu etvijū.. , kuras ārpusē

ir mana monogramma, bet iekšpusē ieraksts krievu valodā: “Dziļi cienījamam skolas vadītājam” (direktoram – nevarēja rakstīt, jo tas tajos laikos nebūtu diezgan progresīvi).”

Arnolds Spekke: ieskats biogrāfijā

1887. gada 14. jūnijā Bauskas apriņķa Vecmuižas pagastā – 1972. gada 27. jūlijā Vašingtonā, ASV

1915	Maskavas universitātes Romāņu filoloģijas fakultātes diploms
1915 – 1918	Pasniedzējs vairākās Maskavas ģimnāzijās un Arheoloģijas institūtā
1919 – 1922	Pedagoga darbs Jelgavā, Liepājā un Rīgā
1919 – 1932	Romāņu filoloģijas pasniedzējs LU (docents, no 1922. gada – profesors; fakultātes dekāns, LU prorektors studentu lietās)
1927	Filoloģijas doktora grāds LU
1932	Rokfellerā stipendiāts – studiju ceļojums uz Poliju un Itāliju
1933	Latvijas ārlietu dienestā – sūtnis Itālijā, Grieķijā, Bulgārijā un Albānijā (līdz 1939. gadam) ar sēdekli Romā
1940	27. jūlijā iesniegta nota Itālijas valdībai, protestējot pret Latvijas okupāciju un gaidāmo inkorporāciju PSRS. Skolotājs, bibliotekārs, tulks u.c. Milānā un Romā
1945 – 1950	Latvijas bēgļu komitejas Itālijā priekšsēdētāja vietnieks, darbība Latviešu komitejā Romā
1951	Viens no Latvijas atbrīvošanas komitejas Eiropas centra dibinātājiem Londonā
1954	Latvijas sūtniecības Vašingtonā pilnvarotais lietvedis un vadītājs, vēlāk – ģenerālkonsuls ASV
1963	Latvijas diplomātiskā un konsulārā dienesta vadītājs ārvalstīs
1964	Iniciators Latvijas diplomātisko pārstāvju apspriedei Londonā

Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni (1928), Francijas, Polijas un Zviedrijas ordeņiem. PBLA Tautas balvas laureāts (1967).

Pēc kara izdevis vairāk kā 15 ievērojamus darbus par Latvijas seno un agrīno jauno laiku vēstures problēmām un Livonijas humānistiem. Plašs biogrāfisks un kultūrvēsturisks materiāls grāmatā *Atmiņu brīži* (1967; 2000).

Avots: <http://www.mfa.gov.lv/data/file/e-izstade/Content/Data/Spekke/Biography.html>

Anna Žigure: “Arnolda Spekkes aizraujošā atmiņu grāmata ir spilgts pierādījums tam, cik tālu dzīvē un pasaulē var nokļūt ikviens apdāvināts jaunietis, ja viņam ir liela griba. Vecumnieku *Cīruļu* mājās gan nebija jālasa pie skalu uguns, jo māte turēja spodrus eļļas lampu stikla kupolus. Bet tomēr – no guļbaļķu mājām, kuras šobrīd dveš savu pēdējo elpas vilcienu, līdz Vašingtonas gaišajiem skatlogiem - tāds ir latvieša Arnolda Spekkes dzīves gājums.”

Avots: <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/krievija/sarakstijis-profesors-n.n.-10803679>